

Zadeva C-267/21

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

23. april 2021

Predložitveno sodišče:

Înalta Curte de Casație și Justiție (Romunija)

Datum predložitve odločbe:

25. marec 2021

Pritožnica:

Uniqa Asigurări SA

Nasprotni stranki:

Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de
Soluționare a Contestațiilor

Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožba zoper sodbo Curtea de Apel București (pritožbeno sodišče v Bukarešti, Romunija) z dne 19. junija 2018, s katero je bil delno zavrjen predlog pritožnice za razglasitev ničnosti odločbe o pritožbi z dne 24. marca 2016 in odločbe o odmeri davka z dne 30. decembra 2015, ki so ju na področju davka na dodano vrednost (DDV) sprejeli davčni organi

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

V skladu s členom 267 PDEU se prosi za razlago določb člena 59 Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je pri razlagi določb člena 59 Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost storitve obravnavanja in reševanja odškodninskih zahtevkov, ki jih opravljajo korespondenti za zavarovalnico v imenu in za račun te zavarovalnice, mogoče vključiti v kategorijo storitev svetovalcev, inženirjev, svetovalnih pisarn, odvetnikov, računovodij in drugih podobnih storitev ter obdelave podatkov in dajanja informacij?

Navedene določbe prava Unije in sodna praksa Unije

Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, člena 46 in 59

Direktiva 2000/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti), uvodne izjave od 8 do 15, člen 4(1), (4) in (8)

Notranji pravilnik Sveta birojev v prilogi k Odločbi Komisije 2003/564/ES z dne 28. julija 2003 o uporabi Direktive Sveta 72/166/EGS v zvezi s preverjanjem zavarovanja civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil

Sodbe Sodišča z dne 6. marca 1997, C-167/95, Linthorst, Pouwels en Scheres/Inspecteur der Belastingdienst/Ondernemingen Roermond; z dne 16. septembra 1997, C-145/96, von Hoffmann/Finanzamt Trier; z dne 25. januarja 2001, C-429/97, Komisija/Francija; z dne 6. decembra 2007, C-401/06, Komisija/Nemčija; z dne 7. oktobra 2010, C-222/09, Kronospan Mielec, in z dne 17. marca 2016, C-40/15, Aspiro

Navedene nacionalne določbe

Zakon št. 571/2003 o davčnem zakoniku, v različici, ki je veljala leta 2009 in ki se uporablja za zadevne postopke:

Člen 133

„(1) Za kraj opravljanja storitve se šteje kraj, v katerem ima izvajalec, ki opravi storitev, sedež ali stalno poslovno enoto, iz katere opravlja storitve.

(2) Z odstopanjem od odstavka (1) se za naslednje storitve za kraj opravljanja storitve šteje:

[...]

g) kraj, v katerem ima prejemnik storitev sedež ali poslovno enoto, če ima zadevni prejemnik sedež ali poslovno enoto zunaj Skupnosti ali če ima davčni zavezanec, ki deluje kot tak, sedež ali poslovno enoto v Skupnosti, vendar ne v isti državi kot izvajalec, če gre za naslednje storitve:

[...]

5. storitve, ki jih opravijo svetovalci, inženirji, pravniki in odvetniki, računovodje, svetovalne pisarne in druge podobne storitve;

[...]“.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Družba SC Uniqa Asigurări SA (v nadaljevanju tudi: družba) svojim strankam ponuja obvezno zavarovanje civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil, vključno z zeleno karto; to zavarovanje velja za nesreče zunaj romunskega ozemlja v državah, ki so del sistema zelene karte (države v Evropski uniji in zunaj nje). Zavarovalno kritje zelene karte je del zavarovanja civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil, na podlagi katere se odobri odškodnina za zneske, ki jih mora plačati zavarovanec zaradi uničenja ali poškodovanja premoženja zaradi prometne nesreče v tujini. Družba priznava tudi odškodnino za morebitne stroške, ki jih je moral zavarovanec/oškodovanec plačati v civilnem postopku.
- 2 Tako je družba Uniqa kot zavarovalec od leta 2007 do 2009 svojim strankam v primeru nesreče zunaj Romunije plačala odškodnino iz naslova kritja zelene karte prek svojega korespondenta v zadevni državi, kot sledi:
  - stranka je vložila odškodninski zahtevek pri korespondentu v državi, v kateri se je zgodila nesreča;
  - korespondent je obravnaval in odločil o odškodninskem zahtevku v državi, v kateri se je zgodila nesreča, pri tem pa opravil več raznovrstnih dejavnosti, ki so se nanašale na različne vidike/ukrepe, kot so:
    - (i) obvestilo/odprtje škodnega spisa – z vložitvijo/začetkom obravnave odškodninskega zahtevka;
    - (ii) preiskava vzrokov in okoliščin nesreče – preverjanje veljavnosti police, ugotovitev okvar, ocena škode in izvedba preiskave, predlog rešitev za popravilo/zamenjavo;
    - (iii) ocena višine zavarovalnine – preverjanje predračuna itd.;
    - (iv) zavarovalnina za izvedbo popravil – izdaja računa na servisu, plačilo odškodnine itd.;

- (v) preučitev pravice do regresnega zahtevka – analiza po povračilu škode; pravice do regresnega zahtevka lahko nadomestijo del plačane zavarovalnine.
- 3 Postopki v primeru odškodninskega zahtevka v sistemu zelene karte so določeni in urejeni v Notranjem pravilniku Sveta birojev, ki določa, da mora korespondent, pooblaščen za obravnavanje in reševanje odškodninskega zahtevka, preiskati vse okoliščine nesreče. Preiskava obsega faze, navedene zgoraj v točkah od (i) do (v).
- 4 Družba Uniqa je zato sklenila sporazume o partnerstvu s 26 družbami zunaj Romunije, od katerih jih je 21 zavarovalnic, ostale pa so druge družbe, ki so del nacionalnih zavarovalnih birojev, ki upravljajo odškodninske sisteme in iščejo korespondente, ki bodo lahko ustrezno obravnavali odškodninske zahteve.
- 5 V skladu z dvostranskimi sporazumi, ki jih je družba Uniqa sklenila s korespondenti (člen 2 dvostranskih sporazumov), družba Uniqa za upravljanje in reševanje odškodninskih zahtevkov pooblasti korespondenta, ki ukrepa v imenu, za račun in v interesu družbe – in sicer tako, da varuje premoženje zavarovalnice, in z namenom, da zaključi škodni spis ob spoštovanju zakonodaje države, v kateri se je zgodila nesreča. Pri tem velja:
- za materialno škodo do višine 15.000 EUR, ki nastane v nesreči, jih lahko korespondenti v skladu s členom 3.5 sporazumov prosto odobrijo ali zavrnejo, pri čemer so odgovorni do pogodbenic in do družbe Uniqa za razlog in višino plačila, izvedenega pri obravnavanju in reševanju odškodninskih zahtevkov;
  - za materialno škodo, višjo od 15.000 EUR, morajo korespondenti pri reševanju odškodninskega zahtevka sodelovati z družbo Uniqa ob upoštevanju velikega vpliva na premoženje družbe; zahtevki se obravnavajo v skladu s pravom države, v kateri se je zgodila nesreča.
- 6 Družba Uniqa je korespondentom plačala pristojbino za storitve obravnavanja odškodninskih zahtevkov, ki so jih opravljali za stranke družbe, in uporabila naslednjo davčno obravnavo:
- za odškodnine in storitve v zvezi z nesrečami, ki so se zgodile v tujini, ki jih je družba Uniqa obračunala korespondentom, družba ni obračunala DDV, ker ne spadajo v davčno osnovo za DDV v skladu s členom 137(3)(e) davčnega zakonika, ki je veljal med letoma 2007 in 2011;
  - za pristojbine za obravnavanje, ki so jih obračunali korespondenti družbi Uniqa za storitve obravnavanja odškodninskih zahtevkov, družba ni navedla DDV z mehanizmom obrnjene davčne obveznosti, ker te storitve ne spadajo na področje uporabe DDV v Romuniji v skladu s členom 133(1) davčnega zakonika, ki je veljal med letoma 2007 in 2009.
- 7 Zavarovalnica Uniqa svojim strankam ponuja tudi zdravstvena zavarovanja za potovanja v tujino. V zvezi s tem je bil 1. aprila 2004 sklenjen sporazum o

sodelovanju med zavarovalnico Coris International, enota Insurance (sedanja Uniqa Asigurări SA), in Coris Roumanie, po katerem družba Coris International v imenu in za račun družbe Uniqa obravnava odškodninske zahtevke, ki jih vložijo imetniki polic zdravstvenega zavarovanja za potovanja v tujino, ki jih je družba Uniqa sklenila za svoje stranke, v smislu ponudbe vseh organizacijskih, tehničnih in pravnih storitev za obravnavanje teh zavarovanj.

- 8 Zavarovalnica Coris International se v skladu s členom 5 pogodbe o sodelovanju zavezuje, da bo za reševanje odškodninskih zahtevkov opravljala naslednje dejavnosti:
  - zagotavljanje pomoči zavarovancem 24 ur na dan;
  - določitev višine odškodnine in zagotovitev plačila;
  - obveščanje družbe Uniqa o dogodkih, ki so se zgodili, okoliščinah, v katerih so se zgodili, diagnozi in stroških zdravljenja ter drugih stroških;
  - zagotavljanje tehnične, organizacijske in pravne pomoči zavarovancem.
- 9 Stranki v pogodbi o sodelovanju sta 16. aprila 2007 sprejeli dodatno klavzulo št. 1, s katero sta določili, da mora družba Uniqa za storitve zavarovalnice Coris International plačati:
  - 9 % bruto vpisanih premij (pristojbina za obravnavanje) – za preučitev in preverjanje škode ter zagotovitev neprekinjene asistencije predstavnikov zavarovalnice Coris – zavarovalnici Coris International;
  - 91 % bruto vpisanih premij (stroški bolnišničnega zdravljenja, stroški svetovanja, letalske karte itd.) – (in sicer stroškov za odškodnino) družbi Coris Roumanie.
- 10 Družba pri obračunu stroškov nadomestil ni obračunala DDV, ker je menila, da ti stroški ne spadajo v davčno osnovo za DDV v skladu s členom 137(3)(e) davčnega zakonika, ki je veljal med letoma 2007 in 2011. Za pristojbine za obravnavanje, plačane od leta 2007 do 2009, družba ni navedla DDV z mehanizmom obrnjene davčne obveznosti, ker te storitve ne spadajo na področje uporabe DDV v Romuniji v skladu s členom 133(1) davčnega zakonika.
- 11 Davčni organi so od 13. marca 2012 do 18. decembra 2015 opravili davčni nadzor na sedežu družbe Uniqa Asigurări SA, s katerimi so z vzorčenjem preverjali izpolnjevanje obveznosti obračuna, prijave in plačila nekaterih davčnih obveznosti od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2011. Po opravljenem davčnem nadzoru so nadzorni organi 30. decembra 2015 izdali zapisnik o davčnem nadzoru in odločbo o odmeri davka, po kateri bi morala družba plačati dodaten DDV v skupni višini 3.439.412 romunskih levov (RON) in dodatne stroške v skupni višini 3.706.077 RON iz naslova pristojbin za obravnavanje.

- 12 Družba je 24. marca 2016 vložila pritožbo za razglasitev ničnosti odločb o odmeri davka za zgoraj navedene dodatne davčne obveznosti, ki je bila zavrnjena z odločbo z dne 15. septembra 2016.
- 13 Družba Uniqa Asigurări SA je 23. decembra 2016 pri Curtea de Apel București (pritožbeno sodišče v Bukarešti) predlagala razglasitev ničnosti odločbe o pritožbi z dne 15. septembra 2016 in odločbe o odmeri davka z dne 30. decembra 2015 ter razglasitev nezakonitosti zapisnika o davčnem nadzoru, izdanega istega dne.
- 14 Curtea de Apel București (pritožbeno sodišče v Bukarešti) je 19. junija 2018 izreklo sodbo, s katero je predlogu delno ugodilo in razglasilo ničnost odločbe o odmeri davka samo v delu, ki se je nanašal na dodatni davek, ker je ugotovilo, da je bila tožeča stranka oškodovana zaradi neutemeljeno dolgega postopka davčnega nadzora. Navedeno sodišče je izjavilo, da so storitve obravnave odškodninskih zahtevkov „podobne inženirskim storitvam“, pri čemer se je sklicevalo na zadevo C-222/09, Kronospan Mielec.
- 15 Pritožnica in zadevni davčni organi so zoper to odločbo vložili pritožbo pri predložitvenem sodišču. Pritožnica je ugovarjala nekaterim vidikom določitve DDV za nadomestila za obravnavanje, ki so se uporabljala za nekatere transakcije, ki jih po njenem mnenju na romunske ozemlje ni mogoče obdavčiti, davčni organi pa so izpodbijali odločitev o delni razglasitvi ničnosti sklepa o dodatnem davku.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 16 Davčni organi so menili, da se v obravnavani zadevi za določitev davka uporabljajo določbe člena 133 davčnega zakonika, ki urejajo kraj opravljanja storitev med letoma 2007 in 2009, in šteli, da nesreča spada pod izjeme iz člena 133(2)(g), točka 5, davčnega zakonika in ne pod pravilo, na katerega se sklicuje družba, ter da je za storitev obravnavanja škodnega spisa kraj opravljanja storitev v državni članici, v kateri je registriran prejemnik, in sicer v Romuniji.
- 17 V podporo razporeditvi storitev, ki sta jih opravila korespondent in družba Coris International, v kategorijo „drugih podobnih storitev“, so se davčni organi sklicevali na Smernico 741, ki jo je sprejela britanska vlada in v kateri je določeno, da v ta okvir spadajo tudi storitve, ki jih opravijo agenti za poravnavo škode/škodni cenilci, ki za določitev škode zahtevajo preučitev premoženja in pogajanja za določitev obsega škode. Davčni organi so zato ugotovili, da te storitve zato, ker je bila dejavnost obravnavanja in reševanja zahtevkov za odškodnino, ki sta jo opravljala korespondent in družba Coris International za družbo Uniqa, ustrezna dejavnosti, ki jo je britanska vlada opredelila kot „Services of loss adjusters“, spadajo v kategorijo „drugih podobnih storitev“, kraj opravljanja teh storitev pa je Romunija.
- 18 V podporo očitkom o nezakonitosti je pritožnica trdila, da storitve, ki so jih opravili korespondenti, ne spadajo med „druge podobne storitve“, na katere se nanaša izjema iz člena 133(2)(g)(5) davčnega zakonika, in da bi se moral zaradi

tega uporabljati predpis iz člena 133(1) davčnega zakonika, ker je v nasprotju z napačnim stališčem davčnega organa, ki je nezakonito obračunal DDV za te storitve, kraj opravljanja storitev v tujini, in ne v Romuniji.

- 19 Pritožnica tudi meni, da je razlogovanje davčnih organov napačno, ker so storitve, ki so jih opravili korespondenti, veliko bolj zapletene od storitev ocenitve premoženja za določitev višine škode in pogajanja o škodi. Storitve, ki so jih opravili korespondenti in družba Coris International, torej ni mogoče šteti zgolj za preučitev nesreče in oceno škode – kar je precej specifična dejavnost škodnega cenilca –, ampak zahtevajo opravljanje celovitega razpona storitev, ki se začnejo z odprtjem škodnega spisa in bi lahko v nekaterih primerih zahtevale celo kritje odškodnine.
- 20 Čeprav so torej storitve preučitve in ovrednotenja škode, na katere se sklicujejo davčni organi, vključene v storitve, ki jih opravljajo korespondenti družbe, so te storitve le del kompleksne celote dejavnosti korespondentov ali družbe Coris International, zato bi jih omejili, če bi jih šteli samo za storitve preučitve škode, kar bi bilo tudi nezakonito.
- 21 Storitve, ki jih korespondenti opravljajo za družbo, torej ni mogoče zajeti v kategorijo storitev, podobnih tistim, ki jih opravljajo svetovalci/odvetniki/inženirji ali škodni cenilci, ker gre dejansko za storitve obravnavanja in reševanja škodnih zahtevkov, ki ne spadajo v model, ki ga je določil zakonodajalec, ko je predvidel izjemo kraja opravljanja storitev.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 22 Pri odločanju o pritožbi družbe mora sodišče, ki obravnava zadevo, presoditi o pravni naravi storitev obravnavanja in reševanja odškodninskih zahtevkov, ki jih opravljajo korespondenti za zavarovalnico. Înalta Curte (vrhovno kasacijsko sodišče, Romunija) meni, da je treba razložiti določbe členov 46 in 59 Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, da se ugotovi, ali se storitve obravnavanja in reševanja odškodninskih zahtevkov, ki jih opravljajo korespondenti za zavarovalnico v imenu in za račun te zavarovalnice, vključijo v kategorijo storitev svetovalcev, inženirjev, svetovalnih pisarn, odvetnikov, računovodij in drugih podobnih storitev ter obdelave podatkov in dajanja informacij, da bi se v tem primeru za te storitve lahko uporabljalo odstopanje od splošnega predpisa glede kraja opravljanja storitev.
- 23 Predložitveno sodišče opozarja, da je bil del storitev, ki so predmet obravnavane zadeve in ki so bile obdavčene v Romuniji, opravljen v skladu z Direktivo 2000/26/ES o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti). Na podlagi teh predpisov so bili sklenjeni dvostranski sporazumi o sodelovanju za reševanje odškodninskih zahtevkov, ki so predmet davčnega nadzora v obravnavani zadevi, na podlagi katerih pooblaščenec obravnava odškodninske zahtevke v skladu z veljavnimi

zakonskimi predpisi in praksami reševanja odškodninskih zahtevkov v interesu zavarovalnice za zavarovanje civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil.

- 24 Iz določb člena 5 Notranjega pravilnika Sveta birojev izhaja, da imajo korespondenti pravico, da od zavarovalnice zahtevajo pristojbino za obravnavanje odškodninskih zahtevkov, ki krije vse ostale stroške in se izračuna po pravilih, ki jih odobri Svet birojev. Ta pristojbina za obravnavanje se nanaša na opravljanje storitev za zavarovatelja civilne odgovornosti, ki obsegajo preučevanje spisov, odločanje izvajalca storitev pa je podrejeno cilju opravljanja storitev v imenu in za račun zavarovalnice, ki je prejemnik storitev, tako, da so zanjo čim bolj ugodne, ob upoštevanju veljavne zakonodaje, in sicer na podlagi sporazuma, sklenjenega med strankama.
- 25 V obravnavani zadevi gre torej za opravljanje kompleksnih storitev obravnavanja in reševanja odškodninskih zahtevkov, ki jih izvajajo korespondenti, te storitve pa zahtevajo izvajanje raznovrstnih dejavnosti, ki jih je treba obravnavati celovito.
- 26 Predložitveno sodišče s sklicevanjem na sodno prakso Sodišča Evropske unije (SEU) ugotavlja, da se izraz „druge podobne storitve“ iz člena 59 Direktive 2006/112/ES ne nanaša na storitve določenih strokovnjakov, kot so storitve odvetnikov, svetovalcev, računovodij ali inženirjev, ampak samo na storitve. Izraz „druge podobne storitve“ se ne nanaša na katerikoli skupni element različnih dejavnosti, omenjenih v direktivi, ampak na storitve, ki so podobne tem dejavnostim, obravnavane ločeno. Ker sodna praksa Unije torej ni dovolj jasna, da bi omogočila jasno razrešitev pravnega vprašanja, ki se zastavlja v obravnavani zadevi, Înalta Curte (vrhovno kasacijsko sodišče) meni, da je treba Sodišču Evropske unije zastaviti vprašanje za predhodno odločanje za razlago določbe Direktive o DDV.
- 27 Pravno vprašanje, ki se zastavlja v obravnavani zadevi, ni bilo obravnavano niti v zadevi C-40/15, Aspiro, v kateri je SEU obravnavalo davčno obravnavo storitev korespondentov z vidika Direktive o DDV, in izjavilo, da te storitve spadajo na področje uporabe DDV, ker niso oproščene davka. SEU je že obravnavalo pravno naravo storitev korespondentov, vendar se v obravnavani zadevi zastavlja vprašanje, ali te storitve spadajo v kategorijo podobnih storitev iz člena 59(1)(c) Direktive o DDV. Ko bo predložitveno sodišče prejelo odgovor na to vprašanje, bo lahko natančno opredelilo kraj njihove obdavčitve za namene DDV.